Тема. Узагальнення та систематизація знань, умінь, навичок

Мета. Вдосконалювати вміння виконувати дії з многочленами

Повторюємо

- Який вираз називають многочленом?
- Як визначити степінь многочлена?
- Як звести многочлен до стандартного вигляду?
- Як звести подібні члени многочлена?
- Як перемножити многочлени?
- Які способи винесення спільного множника за дужки у многочлені ви знаєте?

Розв'язування вправ

Завдання 1

Зведіть подібні члени многочлена $7+3a^3b+5a^3b^3-4a^3b-9+2a^3b^3$

Розв'язання

$$7+3a^{3}b+5a^{3}b^{3}-4a^{3}b-9+2a^{3}b^{3}=(3-4)a^{3}b+(5+2)a^{3}b^{3}+7-9=0a^{3}b+7a^{3}b^{3}-2$$

Завдання 2

Зведіть многочлен до стандартного вигляду й укажіть його степінь:

$$2a^2 \cdot 3b + 7a \cdot 2b^2 - 6aa \cdot b + 12 + 5ab \cdot 2b$$

Розв'язання

$$2a^2 \cdot 3b + 7a \cdot 2b^2 - 6aa \cdot b + 12 + 5ab \cdot 2b = 2 \cdot 3a^2b + 7 \cdot 2a b^2 - 6a^{1+1} \cdot b + 12 + 5 \cdot 2ab^{1+1} = 6a^2b + 14a b^2 - 6a^2b + 12 + 10ab^2 = (6-6)a^2b + (14+10)a b^2 + 12 = 24a b^2 + 12$$

Степінь многочлена дорівнює найбільшому зі степенів одночленів, що входять до нього: $24a^1b^2$ — степінь 1+2=3; $12a^0$ — степінь 0, отже степінь многочлена 3.

Завдання 3

Розв'яжіть рівняння:

2)
$$21x^2-(3x-7)(7x-3)=37$$

Розв'язання

1)
$$(y^3+3y-8)-(5y-y^3+7)=2y^3-2y-15$$

 $y^3+3y-8-5y+y^3-7=2y^3-2y-15$
 $y^3+3y-5y+y^3-2y^3+2y=7-15$

0 = -8 — невірна рівність, отже рівняння не має розв'язків

2)
$$21x^{2}-(3x-7)(7x-3)=37$$

 $21x^{2}-(3x\cdot7x+3x\cdot(-3)-7\cdot7x-7\cdot(-3))=37$
 $21x^{2}-3x\cdot7x-3x\cdot(-3)+7\cdot7x+7\cdot(-3)=37$
 $21x^{2}-21x^{2}+9x+49x-21=37$
 $58x=37+21$
 $58x=58$
 $x=1$

Відповідь: немає розв'язків; 1.

Завдання 3

Подайте вираз у вигляді добутку многочленів: $a^5 - a^3 - a^2 + 1$

Розв'язання

$$a^{5}-a^{3}-a^{2}+1=(a^{5}-a^{3})-(a^{2}-1)=a^{3}(a^{2}-1)-1(a^{2}-1)=(a^{2}-1)(a^{3}-1)$$

Завдання 4

Обчисліть, не використовуючи калькулятора: $58,7\cdot 1,2+36\cdot 3,52-34,7\cdot 1,2-2,32\cdot 36$

Розв'язання

$$58,7 \cdot 1,2+36 \cdot 3,52-34,7 \cdot 1,2-2,32 \cdot 36=(58,7 \cdot 1,2-34,7 \cdot 1,2) + (36 \cdot 3,52-2,32 \cdot 36)=$$

=1,2(58,7-34,7)+36(3,52-2,32)=1,2 \cdot 24+36 \cdot 1,2=1,2(24+36)=1,2 \cdot 60=72

Відповідь: 72.

Завдання 5

Розкладіть на множники тричлен x^2+4x+3

Розв'язання

$$x^{2}+4x+3=x^{2}+x+3x+3=(x^{2}+x)+(3x+3)=x(x+1)+3(x+1)=(x+1)(x+3)$$

Поміркуйте

- Як перемножити многочлен на многочлен?
- Які види завдань розв'язуються через розкладання на множники?

Домашнє завдання

- Повторити означення і характеристики многочленів
- Розв'яжіть завдання 6 та 7:

Завдання 6

Розкладіть на множники тричлени:

1)
$$x^2 + 8x + 12$$
;

2)
$$x^2 - 5x + 4$$
.

Завдання 7

Розкладіть на множники многочлен $at^2\!-ap+t^3\!-tp+bt^2+bp$

Фото виконаної роботи потрібно надіслати вчителю на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерело: Всеукраїнська школа онлайн